

Затверджено Вченою
Радою ОНУ
імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 2016 р. № 4

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

**НАУКОВА ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА
ВЛАСНІСТЬ**

Рівень вищої освіти Третій (доктор філософії)

Спеціальність 035 Філологія

2020-2021

Чайковська М.П., к. е. н., доцент кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування ОНУ імені І.І. Мечникова

Клейменова С.М. к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін ОНУ імені І.І. Мечникова

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри маркетингу та бізнес адміністрування

Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Завідувач кафедри Садченко О. В. Садченко
(підпис)(прізвище та ініціали)

Кафедри цивільно-правових дисциплін
Протокол від 28 серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри _____ (І.С. Канзафарова)

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією
економіко-правового факультету:
Протокол № 1 від 28 серпня 2020 року

Голова НМК

Бис
(підпис)

В. М. Масін
(прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» складена відповідно до освітньо-наукових програм підготовки аспірантів в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова.

Предметом курсу «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» є процеси управління проектами, програмами, що здійснюються з використанням спеціальних методів та інструментів, які забезпечують вирішення задач управління проектами, програмами, а також теоретичні та нормативні основи охорони інтелектуальної власності (в тому числі – прав на об'єкти, що створюються в процесі реалізації певних проектів та програм).

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу.

Навчальна дисципліна «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» має комплексний характер, оскільки її вивчення ґрунтується, з одного боку, на основних категоріях теорії управління, фінансового менеджменту, системного аналізу, з іншого – на основних категоріях цивілістики (як галузевої юридичної науки) в цілому та вчення про право інтелектуальної власності зокрема.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль 1. Управління проектами, програмами.

Модуль 2. Охорона прав інтелектуальної власності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування у аспірантів: знань щодо методології управління проектами, програмами, а також набуття навичок впровадження проектних рішень у практичній діяльності (включаючи навички взаємодії учасників проекту з метою його успішної реалізації); знань щодо основних категорій, які становлять теоретичні основи охорони інтелектуальної власності, та правових засобів, що застосовуються для правового регулювання відповідних суспільних відносин, а також набуття навичок з вірного тлумачення та застосування на практиці норм права, що регулюють відносини інтелектуальної власності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» є набуття відповідних компетентностей на основі засвоєння основних теоретичних положень та набуття необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно застосовувати спеціальні методи та інструменти – для вирішення задач управління проектами, програмами, а також необхідні правові засоби – для реалізації та захисту прав інтелектуальної власності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» аспірант повинен:

Знати:

- сучасну методологію управління проектом, програмою та усвідомлювати місце і роль управління проектом, програмою у загальній системі організаційно-економічних знань;
- спеціальну термінологію проектної діяльності;
- зміст, структуру, життєвий цикл проекту, програми;
- теорію організації управління проектом, програмою;
- основний зміст та структуру процесу управління проектом, програмою.
- предмет права інтелектуальної власності;
- об'єкти та суб'єктів права інтелектуальної власності;

- законодавчі акти і норми, що регулюють суспільні відносини, пов'язані зі створенням, використанням та захистом прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні;
- способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності від можливих порушень.

Вміти:

- застосовувати організаційний інструментарій управління проектом, програмою та отримані знання і набуті навички у практичній діяльності;
- визначати цілі проекту, програми; здійснювати обґрунтування та структурування проекту, програми;
- розраховувати кошторис та складати бюджет проекту, програми; складати календарні графіки виконання проекту, програми; контролювати і коригувати план реалізації проекту, програми;
- управляти проектом, програмою на всіх стадіях розвитку їх життєвого циклу;
- використовувати сучасні інформаційні технології в процесі управління проектом, програмою;
- визначати об'єкти авторського права, об'єкти права промислової власності;
- володіти термінологією, поняттійним апаратом науки, загальнонауковою та правникою методологією, користуватися спеціальною літературою;
- вміти застосовувати норми права при моделюванні способів розв'язання конкретних юридичних ситуацій та вирішенні задач;
- складати цілісне уявлення про сучасні проблемні питання розвитку права інтелектуальної власності, оцінювати проблеми його теорії та практики з метою вироблення конкретних пропозицій по вдосконаленню окремих положень вітчизняного законодавства у цій сфері.

Програма навчальної дисципліни передбачає проведення лекцій і практичних занять, а також здійснення аспірантами самостійної роботи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей: (Відповідно доожної ОП)

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філології у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження, зокрема і в міждисциплінарних галузях, на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК-7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.

Спеціальні компетентності:

СК-3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників упливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів.

Процес вивчення дисципліни у термінах **програмних результатів навчання (ПРН)**:

ПРН-1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.

ПРН-2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.

ПРН-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.

ПРН-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН-5. Дотримуватись норм наукової етики при здійсненні науково-інноваційної діяльності та проведенні власного дослідження.

ПРН-6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проектів, організовувати роботу дослідницьких колективів.

ПРН-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.

ПРН-12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

Навчальна дисципліна «Наукова проектна діяльність та інтелектуальна власність» є нормативною.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Підсумковою формою контролю знань є залік.

2. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Управління проектами, програмами

Тема 1. Загальні засади методології управління проектами, програмами

Проективізація середовища ХХІ століття та тенденції розвитку інформаційної інфраструктури суспільства.

Концепція проекту в управлінні.

Основні риси, ознаки, властивості проектів, програм.

Класифікація проектів, програм.

Життєвий цикл проекту.

Тема 2. Управління та інформаційна підтримка проекту, програми

Розвиток методів управління проектами.

Діаграма Ганта. Метод PERT, CPM, WBS –структура проекту.

Модель управління проектами, програмами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації.

Інформаційне середовище проекту як передумова успіху проекту.

Тема 3. Методологічні підходи при плануванні та обґрунтуванні проектів, програм

Цілепокладання в проекті.

Компоненти структуризації проекту, програми.

Планування послідовності виконання проектів, програм.

Управління цінністю в проекті.

Сучасні бізнес-моделі планування проектів.

Тема 4. Управління вартістю, часом, ризиками та якістю проектів

Структура проекту в розрізі стадій життєвого циклу та функціональних напрямків.

Визначення бюджету. Фінансування проекту, програми.

Оцінка ефективності проекту, програми за показниками комерційної, економічної і бюджетної ефективності.

Показники оцінки ефективності інвестиційних проектів на базі статистичних та динамічних методів.

Концепція управління якістю проекту, програми.

Тема 5. Управління персоналом у проектах, програмах

Основні сфери та напрями управління персоналом у проектах, програмах.

Формування команди проекту, програми.

Організація ефективної діяльності команди.

Мотивація окремих виконавців і груп.

Управління конфліктами в проекті.

Модуль 2. Охорона прав інтелектуальної власності

Тема 6. Загальні засади права інтелектуальної власності

Поняття права інтелектуальної власності.

Предмет та метод права інтелектуальної власності, система права інтелектуальної власності.

Джерела права інтелектуальної власності.

Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Об'єкти права інтелектуальної власності.

Зміст права інтелектуальної власності.

Тема 7. Авторське право та суміжні права

Поняття та ознаки авторського права.

Джерела авторського права.

Об'єкти авторського права.

Суб'єкти авторського права.

Особливості виникнення та здійснення авторського права.

Захист авторських прав.

Тема 8. Патентне право

Поняття патентного права.

Об'єкти патентного права і ознаки набуття охороноздатності.

Поняття і ознаки винаходу, корисної моделі, промислового зразка.

Оформлення патентних прав.

Тема 9. Правова охорона засобів індивідуалізації суб'єктів господарювання, товарів і послуг

Правова природа засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.

Поняття та ознаки комерційного (фіrmового) найменування.

Зміст права інтелектуальної власності на комерційне найменування.

Поняття, ознаки, види торговельної марки та умови її охороноздатності.

Динаміка прав інтелектуальної власності на торговельну марку.

Географічні зазначення як об'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 10. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності

Поняття та види нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Наукові відкриття: поняття, ознаки, захист прав.

Право інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Поняття, ознаки та об'єкти захисту прав на раціоналізаторські пропозиції.

Право інтелектуальної власності на сорти рослин і породи тварин.
Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.

3. Рекомендована література

Управління проектами

Основна

1. Азбука управління проектами. Планування: навч. посіб. / О.В. Єгорченков, Н.Ю. Єгорченкова, Є.Ю. Катаєва. К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2017. 117 с.
2. Березін О.В., Безпарточний М.Г. Управління проектами: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2014. 271 с.
3. Ворона П.В. Технологія управління проектами: підруч. для студентів ВНЗ. Полтава: Шевченко, 2013. 172.
4. Кожушко Л.Ф., Кропивко С.М. Управління проектами: навч. посіб. К.: Кондор, 2013. 386 с.
5. Колеснікова К.В., Бондар В.І. Управління проектами: практикум. Одеса: Елтон, 2013. 119 с.
6. Креативные технологии управления проектами и программами / С. Д. Бушуев [и др.]; под ред. С. Д. Бушуева; Украинская ассоц. управления проектами.К.: Саммит-Книга, 2010.763 с.
7. Луценко Г.В. Комп'ютерні технології управління проектами: навч.-метод. посіб. для студентів ун-тів. Черкаси: ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, 2014. 84 с.
8. Управління проектами: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Дмитрієв І.А. та ін. Харків: ХНАДУ, 2013. 235 с.
9. Управління проектами: навч. посіб. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустріч, М.О. Гоменюк. К.: Центр учебової літератури, 2017. 224 с.
10. Чайковська М..П. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. Одеса:ОНУ, 2015. 370 с.
11. Чайковська М..П. Інвестування: Підручник. Одеса:ОНУ, 2016. 312 с.
12. Шишмарьова Л.О. Управління проектами: навч. посіб. для самост. роботи студентів. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 135 с.

Додаткова

1. Заренков В.А. Управление проектами: учеб. пос. 2-е изд. М.: АСВ; СПб: СПбГАСУ, 2010. 312 с.
2. Медведєва О.М. Ціннісно-орієнтоване управління взаємодією в проектах: монографія. Сєверодонецьк: СНУ ім. Володимира Даля, 2015. 242 с.
3. Нікіфоров П.О., Фесюк А.В., Ткачук І.Я. Управління інвестиційними проектами: навч. посіб. Чернівці: Рута, 2015. 175 с.
4. Ноздріна Л.В., Ящук В.І., Полотай О.І. Управління проектами: навч. посіб.: теорет. матеріал, метод. вказівки та завдання до викон. лаб. занять і самост. роботи студентів. Львів: СПОЛОМ, 2014. 304 с.
5. Попов Ю.И., Яковенко О.В. Управление проектами: Учебное пособие. М.: ИНФРА-М, 2007. 208 (Учебники для программы МВА)
6. Технологія управління соціальними проектами: монографія / Т.М. Безверхнюк та ін.; за заг. ред. Т.М. Безверхнюк. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2014. 291 с.
7. Управління проектами в підприємницьких структурах: навч. посіб. Кучеренко В.Р. та ін. Одеса: Астропрінт, 2013. 268 с.
8. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. / за заг. ред. Й.М. Петровича. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 313 с.

9. Управління проектами: процеси планування проектних дій: підруч. для студентів ВНЗ / І.В. Чумаченко та ін.; за заг. ред. І.В. Чумаченка і В.В. Морозова. К.: КРОК, 2014. 676 с.
10. Управление проектами: практическое руководство: пер. с англ. / К.Ф. Грей, Э.У. Ларсон. М.: Дело и Сервич, 2003. 528 с.
11. Чайковська М.П. Інформаційні системи і технології в менеджменті. Навчальний посібник. Одеса: Астропrint, 2010. 256 с.
12. Чайковська М.П. Комплексний підхід моделювання в управлінні ІТ-проектами. Економічний вісник національного технічного університету України КПІ. Київ:КПІ, 2014(11). с.590-597.
13. Эффективное управление проектами на основе стандарта PMI PMBOK 6th Edition. М. 2019, 273 с.
14. Agile Practice Guide Bundle (Pmbok Guide) Paperback, PMI, 2017. 210 p.
15. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide), Ed. Network Square, PA: Project Management Institute. 2017. 756 p..
16. Chaikovska M. Problems of implementation of IKT-projects in marketing activity of the enterprise. Scientific letters of Academic society of Michal Baludansky, 2015, № 3. Slovakia, Kosice:ASMB, 2015. P. 33-36.
17. Chaikovska M., Chaikovskyy M. Strategies for implementation of Affiliate-projects in marketing activity. Scientific Journal of Polonia University (PNAP - Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej) 27 (2018) nr 2, p/18-25. <https://nuife.org/index.php/pnap/article/view/239>
18. Chaikovska M., Chaykovskyy O. Architectural component-oriented approach to marketing-managing IT- projects. Innovation Technologies in the Formation and Development of Human Capital: Series of monographs Faculty of Architecture, Civil Engineering and Applied Arts Katowice School of Technology Monograph 16, Poland: Scientific editing Iryna Ostapovets, Paweł Mikos. Katowice: Editorial compilation Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej Katowice, 2018. P. 67-80.
19. Chaikovska M., Levitskaia A. Modern approaches to managing mobile marketing IT projects. Scientific journal. Marketing and Digital Technologies, Vol.4 № 1.Odesa, ONPU, 2020. P.88-97.
20. C.William Ibbs, Young-Hoon Kwak. The benefits of Project Management: financial and organizational rewards to corporations.. Project Management Institute Education Foundation, 2017. 27.
21. ICB - IPMA Competence Baseline. Version 3.0. IPMA Editorial Committee: Caupin G., Knopfel H., Gerrit Koch, Pannenbacker K.and all. IPMA, 2016. pp.202.
22. ISO / TR 10006: 2013 Quality management - Guidelines to quality in project management.
23. Projects IN Controlled Environments (PRINCE2) the Office of Government Commerce (OGC), United Kingdom.2017.

Охорона інтелектуальної власності

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів: Паризький акт від 24.06.1971 р., змін. 02.10.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051.
2. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052.
3. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів та послуг для реєстрації знаків 1957 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_066.
4. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14.06.1891 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
5. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 02.12.1961 р. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_856

6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%80>.

7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

8. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

9. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

10. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15.05.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19>.

11. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.

12. Про кінематографію: Закон України від 13.01.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/9/98-80>.

13. Про охорону прав на винаходи та корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

14. Про охорону прав на знаки для товарів та послуг: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

15. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

16. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-80>.

17. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

18. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23.02.2006 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.

19. Про наукову і науково-техничну діяльність: Закон України від 26.11.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

20. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.

21. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

22. Про насіння і садивний матеріал: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/411-15>.

23. Про племінну справу і тваринництво: Закон України від 15.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3691-12>.

24. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>.

25. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>.

26. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2594-15>.

27. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80/94-80>.

28. Про інформаційні агентства: Закон України від 28 лютого 28.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/95-80>.

29. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10.02.1995 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-80>.

30. Про лікарські засоби: Закон України від 04.04.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-80>.

31. Про видавничу справу: Закон України від 05.06.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123/96-80>.

32. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23.09.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-80>.

33. Про схвалення концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-2016>

34. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.05.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/320-2017-%D>.

35. Про довірчі товариства: Декрет Кабінету Міністрів України від 17.03.1993 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-93>.

36. Про Правила торгівлі дорогоцінними металами (крім банківських металів) і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням у сирому та обробленому вигляді і виробами з них, що належать суб'єктам господарювання на праві власності: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/802-98>.

Основна

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. За заг. ред. канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.

2. Базилевич В. Д. Інтелектуальна власність: підручник: затверджено МОН України. К.: Знання, 2006. 431с.

3. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 278 с.

4. Драпак Г. Основи інтелектуальної власності: Навч. посібник. Вид. 2-ге, випр. К.: Кондор, 2007. 156 с.

5. Дроб'язко В.С. Право інтелектуальної власності: навч. посіб.: рекомендовано МОН України. К.: Юрінком Интер, 2004. 512 с.

6. Інтелектуальна власність: навч. посібник [Т. Г. Васильців, В. В. Апопій, Р. Л. Лупак, О. О.] Ільчук. Львів: Вид-во Львівської комерційної академії, 2015. 172 с.

7. Інтелектуальна власність: навчальний посібник [Р. Ю. Кожушко, М. В. Колосніченко, І. П. Остапчук, М. С. Винничук]. К.: КНУТД, 2014. 108 с.

8. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.

9. Кірін Р.С., Хоменко В. Л., Коросташова І.М. Інтелектуальна власність. Підручник. Д.: Національний гірничий університет, 2012. 320 с.

10. Ксенофонтова М. М. Інтелектуальна власність: у схемах і таблицях: навчальний посібник для підготовки магістрів з усіх напрямів підготовки і галузей знань. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. 292 с. URL: <http://repository.sspru.sumy.ua/handle/123456789/704>

11. Лазебний В.С. Основи інтелектуальної власності та її захисту: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2011. 150 с.

12. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-те вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.

13. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник. [Ю. І. Фордзюк, В. М. Кабацій]. К.: Кондор, 2012. 208 с.

14. Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: навч. посібник. К.: Центр учебової літератури, 2008. 414 с.

15. Право інтелектуальної власності: навч. посібник. [О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе]. Одеса: Фенікс, 2011. 492 с.

16. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищих навч. закладів. За ред. О. А. Підопригори, О. Д. Святоцького. 2-ге вид., переробл. та допов. К.: Ін Юре, 2002. 672 с.

17. Цивільне право: підручник: у 2 т. / за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатеєва, В. Л. Яроцький. – 2-ге вид., переробл. та допов. Т. 1. Х.: Право, 2014. 656 с.

18. Цивільне право: підручник : у 2 т. / за ред.: В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатеєва, В. Л. Яроцький. 2-ге вид., переробл. та допов. Т. 2. Х.: Право, 2014. 816 с.

Додаткова

1. Адрошук Г. Географічні зазначення: характер прав, існуючі системи охорони та захист (ч. 3) // Інтелектуальна власність. 2006. № 1. С. 4-13.

2. Андрошук Г.О., Бондарев Т.Б., Іваницька Н.А., Шкляр С.В. Науково-практичний коментар до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». Науково-практичне видання. К.: ВД «Юридична газета», 2013. 175 с.

3. Архипова М. І. Цивільно-правова охорона географічних зазначень в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. НАН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. К., 2006. 19 с.

4. Бабець І. Г., Мойсеєнко І. П. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2014. 160 с.

5. Биркович Т.І., Бондар І.С., Шишка Р.Б. та ін. Право інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: навчальний посібник. К.: Видавничий центр КНУКіМ, 2015. 280 с.

6. Бошицький Ю., Козлова О. Аспекти правової охорони комерційних найменувань в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2005. № 9. С. 8-13.

7. Бутнік-Сіверський О. Раціоналізаторство – складова інноваційної діяльності в умовах розвитку економіки знань. *Інтелектуальна власність*. К. 2007. Вип. № 8. С. 41-50.

8. Васильців Т. Г. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. 252 с.

9. Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / За заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького, 2015. 144 с.

10. Глухівський Л. Про стан правової охорони зазначень походження товарів в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2007. № 1. С. 18-23.

11. Дергачова В. В. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К.: НТУУ «КПІ», 2015. 416 с.

12. Еннан Р.Є. [та ін.]. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник. К.: Алерта, 2016. 492 с.

13. Жаров В., Міндрул А. Перспективи удосконалення законодавства України з питань правової охорони торговельних марок і географічних зазначень. *Інтелектуальна власність*. 2005. № 10. С. 11-20.

14. Иванова Л.А., Котлик С.В. Промышленный образец как новое техническое решение: учебное пособие для студентов высших учебных технических заведений. Одесса: Астропринт, 2014. 72 с.

15. Интеллектуальная промышленная собственность: монография [Л. А. Иванова, Т. Е. Шахматова, С. В. Малых]. Тернополь: Издательство ТНТУ имени Ивана Пулюя, 2015. 224 с.

16. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 24 лютого 2010 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2010. Вип. 1. 156 с.

17. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2011 р. Київський університет права НАН України. К.: Видавництво Європейського університету, 2011. Вип. 2. 142 с.
18. Інтелектуальна власність в Україні: проблеми теорії та практики: науково-практична конференція 22 лютого 2012 р. Київський університет права НАН України. — К.: Видавництво Європейського університету, 2012. Вип. 3. 182 с.
19. Інтелектуальна власність. Законодавство, судова практика: практичний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2016. 344 с.
20. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. Під ред. В.П. Мартинюка. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 360 с.
21. Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття: збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (15-16 жовтня 2015 р.) / за заг. ред. О.В. Черевка, О.П. Орлюк. Черкаси: Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького, 2015. 248 с.
22. Клейменова С.М. Авторські правовідносини як форма реалізації правомочностей суб'єктів авторського права. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. Київ, 2004. 20с.
23. Клейменова С.М. Послуги хостингу в системі послуг. Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені В.Винниченка. Серія 2 «Право», 2019. Випуск 6. С.26-29.
24. Кірін Р.С. Патентологія: монографія. Дніпропетровськ: НГУ, 2015. 424 с.
25. Кодинець А.О. Договірні відносини у сфері колективного управління авторськими та суміжними правами. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Юридичні науки.* 2016. № 4. С. 60-64.
26. Кодинець А.О. Правові засади оновлення законодавства України у сфері інтелектуальної власності в умовах сучасності. Сучасна цивілістична наука в умовах гібридної війни: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 16 листопада 2017 р. К.: Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського, 2017. С. 106-109.
27. Кодинець А.О. Правові засади систематизації інформаційних зобов'язань. *Підприємництво, господарство і право.* 2017. №11, С. 35-39.
28. Кодинець А.О. Реформування законодавства у сфері інтелектуальної власності: напрями, проблеми, перспективи. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 4. URL: <http://www.inprojournal.org/wp-content/uploads/2017/12/49-58.pdf>
29. Кохановская Е. В. К вопросу об общих положениях о праве интеллектуальной собственности в Гражданском кодексе Украины. *Ежегодник украинского права.* X., 2012. № 4. С. 354–370.
30. Кохановська О. В. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні. *Право України.* 2011. № 5. С. 52–59.
31. Крайнєв П.П., Работягова Л.І., Дятлик 1.1. Патентування винаходів в Україні / За ред. П. П. Крайнєва: Монографія. К.: Ін Юре, 2000. 340 с.
32. Крижна В. М. Види торговельних марок. *Теорія і практика інтелектуальної власності.* 2008. № 1. С. 44–51.
33. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: Підруч. К: Кондор, 2005. 428 с.
34. Кузнецова Н. С. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Право України.* 2011. № 3. С. 21–29.
35. Кунцевич В. Про «ноу-хау». *Інтелектуальна власність.* К., 2005. № 4. С. 32-38.
36. Лазебний В.С. та ін. Основи інтелектуальної власності та її захисту: навчальний посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2014. 160 с.

37. Мельник О. М. Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні / Національний ун-т внутрішніх справ. Харків: Видавництво Національного ун-ту внутрішніх справ, 2002. 357 с.
38. Мельник О. М. Цивільно-правова охорона інтелектуальної власності в Україні: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / НАН України; Інститут держави і права ім В. М. Корецького. К., 2004. 36 с.
39. Мікульонок І.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. 3-те вид. К.: Кондор-Видавництво, 2015. 242 с.
40. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців: монографія / за заг. ред. В.В. Луця. Тернопіль: Підруч. і посіб., 2007. 256 с.
41. Пастухов О. М. Авторське право в Інтернеті. К.: Школа, 2004. 144 с.
42. Патентознавство: навчальний посібник [укл.: Л.Г. Ніколайчук, Л.Б. Демидчук]. Львів: Видавництво ЛІКА, 2015. 172 с.
43. Підопригора О. Авторське право і суміжні права в новому Цивільному кодексі України. *Інтелектуальна власність*. 2004. № 2. С. 16-20.
44. Потоцький М.Ю. Господарсько-правовий захист інтелектуальної власності в Україні: монографія. К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2014. 620 с.
45. Право інтелектуальної власності: Науково-практичний коментар до Цивільного кодексу України / за заг. ред. М. В. Паладія, Н. М. Мироненко, В. О. Жарова К: Парламентське вид-во, 2006. 432 с.
46. Святоцький О.Д., Крайнєв П.П., Прахов Б.Г. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію / За ред. Святоцького О.Д. К.: Ін Юре, 2004. 128 с.
47. Селиванов М. В. Защита права на компьютерную программу: теория и практика. Учебно-практ. пособ. Харьков: Эспада, 2004. 176 с.
48. Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (6 жовтня 2014 р.) / Ю.Л. Бошицький, Гарі Френсіс, Міхал Швантнер та ін. Вип. 1. К.: Видавництво Ліра, 2014. 312 с.
49. Харитонова О.І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади). О.: Фенікс, 2011. 346 с.
50. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навчальний посібник. К.: Центр учебової літератури, 2014. 276 с.
51. Цибульов П.М. Система інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність*. К., 2005. № 5. С. 56-61.

Електронні інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І.І. Мечникова: <http://lib.onu.edu.ua/>
2. Офіційний веб-портал Департаменту розвитку сфери інтелектуальної власності: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?title=DepartamentRozvitkuTorgivli>
3. Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»: <http://iii.ua/uk>
4. Офіційний веб-сайт Всеукраїнської асоціації представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених): <https://ring.org.ua/edr/uk/company/21655171>
5. Науково-практичний журнал "Інтелектуальна власність в Україні": <https://intelvlas.com.ua/>
6. Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»: <http://www.library.kpi.ua>

7. ConceptDraw Office 3. – Режим доступу: <http://www.conceptdraw.com>
8. Microsoft Project. – Режим доступу:
<http://www.microsoft.com/project/ru/ru/default.aspx>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік.

5. Методи діагностики успішності навчання

Поточний контроль та контроль виконання практичних завдань.